

ΔΙΑΘΗΚΑΙ

ΤΩΝ

ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

ΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1887

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐκδίδοντες τὰς διαθήκας τῶν ἀειμνήστων εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννίνων, τῆς ἀπανταχοῦ τηλαυγοῦς ταύτης κεφαλῆς τῆς Ἠπείρου, νομίζομεν ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθῆκον οὐ μόνον πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῶν μνήμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἣτις δέον νὰ γινώσκῃ αἰωνίως τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἀγαθοεργίας τῶν τιμαλφεστάτων τέκνων της. Ἡ ἱστορία ἡμῶν ἀπὸ πολλῶν ἤδη γενεῶν δὲν ἔχει ὁμολογουμένως νὰ ἐπιδείξῃ εὐγενεστέρους καὶ καρπιμωτέρους ἀγῶνας ἢ τοὺς φιλοτίμους μόχθους τῶν πατέρων ἐκείνων, οἵτινες ἐμπεφορημένοι ἐνθέου ἔρωτος πρὸς τὴν γενέθλιον αὐτῶν ἐστίαν καὶ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐν ξένη γῆ κατατρυχόμενοι ἠδυνήθησαν νὰ συγκομίσωσιν ἐντίμους καρπούς ἵνα παραδώσωσιν ἡμῖν αὐτοὺς ὡς ἐφόδια πρὸς τὴν χριστιανικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Ἐστω ἀθάνατος καὶ εὐλογημένη ἡ σεπτὴ μνήμη τῶν φιλοστόργων τούτων γονέων, εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ὁποίων ὀφείλομεν τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τὴν παρηγορίαν, τὸν σπόρον τοῦ εὐγενοῦς ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῶν χρηστῶν ἐλπίδων ἐν τῷ μέλλοντι!

Δημοσιεύομεν ὧδε τὰς ἱερὰς αὐτῶν ἐντολάς χωρὶς νὰ ἀναγράψωμεν ἄλλο τι περὶ τοῦ βίου των, διότι τίς ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἔζησαν ἀφανῶς καὶ ἐν χριστιανικῇ ταπεινοφροσύνῃ ἵνα ἀποθάνωσιν ὡς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς ἄφωνοι μάρτυρες τοῦ κηρύγματός Του; Ἐπειτα τίς ἢ χρεῖα λόγων καὶ ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων εἰς τοὺς εὐεργέτας τούτους, ὧν ἡ μὲν ζωὴ ὑπῆρξεν ἐμπράκτως τε καὶ κατὰ διάνοιαν διηνεκῆς καὶ ἐνθερμος ἀφοσίωσις εἰς τὴν πατρίδα, ὁ δὲ θάνατος ἐφάνη ὡς λαμπρὰ ἀποκάλυψις ψυχικῶν προτερημάτων ἀξίων αἰωνίας λατρείας καὶ μακαριότητος; Αἱ διαθήκαι αὐτῶν εἶνε ἀληθῶς τὸ καθαρῶτατον κάτοπτρον τοῦ βίου των καὶ τὸ εὐγλωττότατον ἐγκώμιον τῆς ἀρετῆς των. Μία καὶ ἡ αὐτὴ ψυχὴ διαπνέει αὐτὰς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἡ πνοὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τοῦ θερμοῦ ζήλου πρὸς τὰ καλὰ καὶ τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας. Οὐδὲν ἀναγράφεται ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀνεκδιηγῆτων

πικριῶν καὶ ταλαιπωριῶν, δι' ὧν οἱ εὐσεβεῖς ἐκεῖνοι πατέρες ἠδηνήθησαν νὰ συλλέξωσι τοσοῦτους καρπούς ἵνα θρέψωσι καὶ ἐξευγενίσωσι τὰ τέκνα τῆς πατρίδος, ἵνα σώσωσι τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τῆς δυστυχίας καὶ ἵνα χορηγήσωσι τὰ πρὸς νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενούντων. Πάντες ὑπέστησαν μαρτυρικῶς τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας, κατεπάλαισαν τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄλλην κακοδαιμονίαν χωρὶς νὰ ρήξωσιν ποτε φωνὴν ἐπιδείξεως ἢ ἀγανακτήσεως καὶ κατεφρόνησαν μαρτυρικῶς τῶν κινδύνων μόνον ἵνα ἀνακουφίσωσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κακώσεων σκληρᾶς τύχης καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους μακραίωνος ὀρφανίας. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἄλλαι πόλεις καὶ ἄλλοι λαοὶ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι πλουσιωτέρους εὐεργέτας, ἔργα καὶ ἰδρύματα αὐτῶν μεγαλοπρεπέστερα, καρπούς πολὺ δαψιλεστέρους καὶ γονιμωτέρους ἴσως, ἀλλ' ἡ αἰωνία ὑπεροχὴ τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν πατέρων ἔγκειται ὁμολογουμένως ἐν τῇ βαθύτητι τῆς ἀγνῆς προαιρέσεως καὶ τοῦ φρονήματος, ἐν τῇ θαυμαστῇ καρτερίᾳ τῶν πόνων καὶ τῶν κακοπαθειῶν καὶ ἐν τῇ ἐνθουσιώδει πίστει εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ σκοποῦ. Διὰ τοῦτο αἱ διαθῆκαι αὐτῶν δὲν εἶνε μόνον τεκμήρια τῆς ψυχικῆς εὐγενείας καὶ καλοκάγαθίας των, ἐφ' αἷς ὀφείλομεν αὐτοῖς αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ μνημεῖα μαρτυροῦντα τὴν ἀπαράμιλλον ἐγκράτειαν αὐτῶν καὶ αὐταπάρνησιν. Εἶθε νὰ χρησιμεύσωσιν αὐταὶ εἰς πᾶσαν γενεὰν ὡς κέντρα καὶ παραδείγματα πατρικῶν ἀρετῶν, δι' ὧν μόνον εἶνε ἐφικτὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ.

Αἱ διαθῆκαι αὐταὶ ἐκδίδονται ἀκριβῶς ὡς εὐρέθησαν συντεταγμέναι ἄνευ γραμματικῶν διορθώσεων. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλέη κληροδοτηθέντα εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννιτῶν εἴτε διὰ διαθηκῶν, αἵτινες ἀπώλοντο, εἴτε ἄνευ τοιοῦτων. Παρελείφθη μόνον ἐνταῦθα ἡ διαθήκη τῶν κορυφαίων τῆς Ἡπείρου εὐεργετῶν, τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ, διότι αὕτη ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκδεδομένη ἐν ἰδίῳ τεύχει ἑλληνιστῆ καὶ ῥωσιστῆ!

XXXII

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΓΟΡΓΟΛΗ

(Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου).

..... Εἰς ἐκάστην τῶν πέντε ἐκκλησιῶν ἐν Ἰωαννίνοις τῆς Ἰπείρου, Μητροπόλεως, Ἀγίου Ἀθανασίου, Ἀγίου Νικολάου, Ἀγίας Μαρίας καὶ Ἀρχιμανδρίου ἀνά δραχμὰς χιλίας τὸ ὅλον δραχμὰς πέντε χιλιάδας ἀριθ. 5,000 εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἰωαννίνων δραχμὰς χιλίας ἀριθ. 1,000

..... Παραγγέλλω τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου νὰ καταθέσωσιν ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀναγνωρισμένων Τραπεζῶν δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας ἀριθ. 100,000 καὶ νὰ μένουν αὗται κατατεθειμένοι αὐτόθι αἰωνίως ἀνατοκίζομένων τῶν τόκων αὐτῶν καθ' ἑξαμηνίαν μέχρις ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος μου Ἰωαννίνων τῆς Ἰπείρου ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν μετὰ δὲ τὴν ἀπελευθέρωσίν των καὶ τὴν σύστασιν Χριστιανικῆς Κυβερνήσεως οἱ ἐτήσιοι τόκοι τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ χρησιμεύσωσιν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ὑπανδρείαν τριῶν ἀπόρων κορασιῶν τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων εἰς τὰ ὅποια κοράσια θέλει δίδοσθαι τὸ τρίτον τῶν ἐτησίων τόκων τοῦ ἄνω ποσοῦ διὰ προῖκα των. Ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων ὡς πρόεδρον καὶ τέσσαρα ἕτερα μέλη ἐκλεγόμενα ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου θέλουν κανονίσει τὰ τῆς διακλήρου ἐκλογῆς καὶ λοιπὰ τῶν προικισθησομένων κορασιῶν. Ἐὰν (ὃ μὴ γένοιτο) δὲν ἀπελευθερωθῇ ἡ πατρίς μου Ἰωάννινα ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου μου, τότε θέλουν ὑπανδρεύει-

σθαι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δέκα ἐτῶν ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων τοῦ εἰρημένου κεφαλαίου τὸ ὅποιον θέλει αὐξήσει ἐπαισθητῶς πέντε κοράσια ἀντὶ τριῶν

. Τὴν Κυριακὴν τῆς ὀρθοδοξίας ἐκάστου ἔτους νὰ τελεῖται εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν τῶν Ἰωαννίνων λειτουργία καὶ μνημόσυνον ἵνα μνημονεύωνται τὰ ὀνόματα τοῦ εὐεργέτου μακαρίτου συζύγου μου Ἀναστασίου τοῦ υἱοῦ μου Γεωργίου καὶ τῆς ἐμῆς καὶ ἀναξίου δούλης τοῦ Θεοῦ Παρασκευῆς. Ἡ δαπάνη τοῦ ἐτησίου τούτου μνημοσύνου θ' ἀφαιρῆται ἀπὸ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν τόκων. Ἐκτελεστάς τῆς παρούσης διαθήκης μου διορίζω τοὺς Κυρίους Ζαφείριον Σάρογλουν καὶ Ἰωάννην Γ. Δούμαν οὓς παρακαλῶ νὰ δεχθῶσι τὸ βᾶρος τοῦτο καὶ ἐκτελέσωσι τὰς διατάξεις τῆς παρούσης τελευταίας θελήσεώς μου

Οἱ μάρτυρες
Μ. Κ. ΡΑΛΛΗΣ.
Ε. Δ. ΛΥΤΣΙΚΑΣ.
Δ. ΤΟΛΜΙΔΗΣ.
Ν. ΣΠΑΘΗΣ.

Ἡ διαθέτις
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΟΥΡΩΔΗ.

Ὁ συμβολαιογράφος
Γ. ΑΦΕΝΤΑΚΗΣ.

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀντιγραφῆς.

Ἀθῆναι 19 Ἰανουαρίου 1887.

(Τ. Σ.)

Ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν
Γ. ΑΦΕΝΤΑΚΗΣ.
